

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Informatieblad Omgevingsregeling

Omgevingsregeling in het kort
Meet- en rekenmethoden
Aanvraagvereisten

Initiatiefnemers die een aanvraag indienen voor een omgevingsvergunning moeten informatie over hun initiatief aanleveren bij het bevoegd gezag. Bijvoorbeeld de locatie van het initiatief en kenmerken zoals de omvang van een lozing. In de Omgevingsregeling staat om welke informatie het precies gaat. Dit noemen we de aanvraagvereisten. De Omgevingsregeling vergroot het gebruiksgemak van de aanvraagvereisten, onder meer door ze te ordenen naar activiteit.

Rijksregels en decentrale regels

De aanvraagvereisten van de Omgevingsregeling gelden voor vergunningplichten op grond van rijksregels. Deze vergunningplichten zijn te vinden in het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit betreft bijvoorbeeld milieubelastende activiteiten, lozingsactiviteiten, activiteiten rond rijkswegen en rijksmonumentenactiviteiten.

Naast de vergunningplichten die het Rijk instelt, kunnen gemeenten, waterschappen en provincies vergunningplichten opnemen in hun omgevingsplan, omgevingsverordening en waterschapsverordening. Zij kunnen daarbij ook aanvraagvereisten opnemen. Denk bijvoorbeeld aan een vergunningplicht voor de verbouw van een gemeentelijk monument of het aanbrengen van reclame-uitingen op gebouwen. Deze aanvraagvereisten staan dus niet in de Omgevingsregeling.

Algemene aanvraagvereisten en aanvraagvereisten per activiteit

De Omgevingsregeling bevat een aantal algemene aanvraagvereisten die gelden voor alle activiteiten. Bijvoorbeeld het aangeven van de locatie waar een activiteit plaatsvindt.

Daarnaast zijn er aanvraagvereisten per activiteit. Er zijn aanvraagvereisten voor milieu en lozingen, bouwen, wateractiviteiten van het Rijk en in de Noordzee, mijnbouw, monumenten, ontgrondingen, gedoogplichtbeschikkingen en werken in beperkingengebieden. Via de Invoeringsregeling worden later nog enkele onderwerpen toegevoegd. Deze aanvraagvereisten zijn per activiteit zo specifiek mogelijk gemaakt.

Activiteiten bij complexe bedrijven zijn vergunningplichtig op basis van Europese richtlijnen, zoals de richtlijn industriële emissies. Hierbij horen ook aanvraagvereisten. Deze zijn in de Omgevingsregeling overgenomen. Deze aanvraagvereisten zijn breed geformuleerd en gelden voor meerdere vergunningplichtige activiteiten. Daarom zijn ze in de regeling éénmaal opgenomen, als 'module'. Dit vergroot de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak. Om dezelfde reden zijn er modules gemaakt voor het lozen van afvalwater en koelwater en het werken in een beperkingengebied in een waterstaatswerk. Ook aanvragen voor deze activiteiten komen vaak voor in combinatie met een aanvraag van andere activiteiten.

Winstpunten

De Omgevingsregeling draagt bij aan de verbeterdoelen van de Omgevingswet. Hierbij gaat het vooral om de doelen ‘inzichtelijke, voorspelbare en gebruiksvriendelijke regels’ en ‘snellere en betere besluitvorming’. Specifieke winstpunten bij de aanvraagvereisten zijn:

Gebruiksgemak

- De specifieke aanvraagvereisten zijn in de Omgevingsregeling geordend naar activiteit, net als de vergunningplichten in het Bal en het Bbl. Dit helpt de initiatiefnemer om de voor hem geldende aanvraagvereisten makkelijk te vinden.
- Aanvraagvereisten die voorheen over tal van regelingen verspreid stonden, staan nu in een regeling bij elkaar. Ook dit leidt tot een verbetering van de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak.
- De aanvraagvereisten zijn zo specifiek mogelijk per activiteit uitgewerkt. Zo is voor de initiatiefnemer helder welke gegevens hij moet aanleveren en beschikt het bevoegd gezag altijd over concrete en adequate informatie om de aanvraag snel te kunnen beoordelen. Hierdoor is er ook minder kans op overvragen en vertraging door juridische procedures.
- Voor sommige onderdelen zijn voor het eerst aanvraagvereisten opgesteld, bijvoorbeeld voor een vergunning voor werken in een beperkingengebied rond rijkswegen. Tot nu toe waren daarvoor geen wettelijke aanvraagvereisten gesteld. Met het vastleggen van de vereisten in de Omgevingsregeling is op voorhand duidelijk welke informatie de aanvrager moet verstrekken aan het bevoegd gezag.

Harmonisatie

- De algemene aanvraagvereisten zijn voor alle omgevingvergunningen gelijk. Dit draagt bij aan een grotere inzichtelijkheid van de regels.
- Voor enkele onderdelen geldt dat de aanvraagvereisten voor het eerst centraal geregeld zijn. Een voorbeeld is de ontgrondingsvergunning, waarvoor de aanvraagvereisten voor rijksregels en voor provinciale regels (per provincie) in afzonderlijke regelgeving stonden. In de Omgevingsregeling zijn de aanvraagvereisten voor landelijke en provinciale regels zoveel mogelijk geharmoniseerd. Andere voorbeelden zijn ‘werken in beperkingengebieden rond rijkswegen’ en wateractiviteiten in de Noordzee.

Betere besluitvorming

Het aanvraagvereiste participatie is opgenomen om initiatiefnemers te stimuleren om aan participatie te doen. Vroegtijdig betrekken van de omgeving zorgt ervoor dat verschillende perspectieven, kennis en creativiteit snel op tafel komen. Zo zorgt participatie voor meer draagvlak en betere besluiten.

Voorbeeld: aanvraagvereisten voor milieubelastende en lozingsactiviteiten

Voor complexe bedrijven zijn zowel voor de lozingen als voor de milieubelastende activiteiten de brede aanvraagvereisten uit de richtlijn industriële emissies voorgeschreven. Een voorbeeld van zo'n brede aanvraagvereiste is: ‘de aard en omvang van de emissies die zijn te voorzien in de bodem, het water en de lucht, met een overzicht van de significante milieugevolgen van de emissies’. Bij de bedrijven waar dit voor geldt, is meestal sprake van een vooroverleg voor de vergunningaanvraag wordt ingediend. Bedrijf en bevoegd gezag bepalen dan in overleg wat precies nodig is voor deze vergunningaanvraag.

Participatie

Eén van de aanvraagvereisten gaat over participatie¹. De initiatiefnemer moet aangeven of en zo ja op welke manier hij de omgeving heeft betrokken bij de voorbereiding van zijn initiatief en wat het resultaat daarvan is. Het bevoegd gezag betreft deze informatie, samen met andere informatie, bij de beoordeling van de vergunningaanvraag. Het bevoegd gezag weegt de belangen af en besluit of de vergunning wordt verleend. Het aanvraagvereiste voor participatie is niet alleen van toepassing voor vergunningaanvragen in het kader van rijksregels, maar ook op vergunningaanvragen in het kader van het omgevingsplan, de omgevingsverordening en de waterschapsverordening.

De bedoeling van het aanvraagvereiste participatie is om de initiatiefnemer te stimuleren om aan participatie te doen. Als de initiatiefnemer de omgeving wil betrekken, mag hij zelf bepalen op welke manier hij dat wil doen. Participatie is immers maatwerk: de locatie, de aard van het project en de betrokkenen zijn elke keer anders.

Vergunningen aanvragen via het Omgevingsloket

Initiatiefnemers kunnen hun vergunningaanvraag straks digitaal indienen bij het Omgevingsloket van het Digitale Stelsel Omgevingswet. De aanvraagvereisten uit de Omgevingsregeling vormen input voor het ontwerp van de aanvraagformulieren van het loket.

¹ Voor meer informatie over participatie zie het informatieblad ‘Participatie in de Omgevingswet. Wat regelt de wet?’ op [Omgevingswetportaal.nl/informatieblad-participatie](https://omgevingswetportaal.nl/informatieblad-participatie)